

РОЗРОБКА ПІДХОДУ ДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АУДИТУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

УДК: 657.6.453

Піскун О.О.
студентка 2 курсу магістратури
факультету консалтингу та міжнародного бізнесу
ХНЕУ ім.С.Кузнеця

Анотація. Розглянуто сутність поняття «інформаційно-методичне забезпечення аудиту основних засобів», уточнено підхід до формування інформаційно-методичного забезпечення аудиту основних засобів в основу якого покладено модель методики аудиту основних засобів.

Аннотация. Рассмотрена сущность понятия «информационно-методическое обеспечение аудита основных средств», уточнено подход к формированию информационно-методического обеспечения аудита основных средств в основу которого положена модель методики аудита основных средств.

Annotation. The essence of the concept of "information-methodical maintenance audit of fixed assets" specified approach to building information and methodological support audit of fixed assets which is based on the model audit methodology assets.

Ключові слова: аудит, основні засоби, інформаційно-методичне забезпечення аудиту, процедури аудиту, методи аудиту основних засобів, облік.

Основні засоби є основою матеріально-технічного забезпечення

суб'єкта господарювання, що беруть безпосередню участь у створенні його прибутку. Їх склад і структура визначають вид діяльності та виробничу потужність підприємства. Відповідно аудит основних засобів є однією з найважливіших та найвідповідальніших складових частин загального аудиту. Дослідження теоретичних засад та узагальнення досвіду проведення аудиту основних засобів на підприємствах є актуальним та потребує вдосконалення його організації.

Вагомий внесок в розробку теоретичних засад і методичних підходів до здійснення аудиту основних засобів внесли такі науковці як: Федорець М.С., Терещенко В.С., Бразілій М.Н., Верига Ю.А., Лищенко О.Г., Гура Н.О., Омельченко О.Ю. та інші. Разом з тим недостатньо розробленим залишається питання інформаційно-методичного забезпечення аудиту в умовах реформування системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Метою статті є розробка підходу до вдосконалення інформаційно-методичного забезпечення аудиту основних засобів.

В ході дослідження було вирішено завдання: на основі результатів аудиторської перевірки обліку основних засобів на ПБМП «Міськсільбуд» запропонувати підхід до вдосконалення методики аудиту обліку основних засобів.

Теоретичне і практичне значення вирішення поставленого питання по організації проведення аудиту основних засобів на ПБМП «Міськсільбуд» і зумовив вибір теми, визначив основне завдання і цільову спрямованість дослідження.

Розвиток і запровадження нових технологій виробничо-господарської діяльності, формування та обробки обліково-аналітичної, методичної інформації, розвиток конкуренції вимагають постійного вдосконалення інформаційно-методичного забезпечення аудиту основних засобів.

Ознайомившись з науковими працями вчених, варто відмітити думку Кулаковської Л.П. та Піча Ю.В. [1] щодо формування інформаційного забезпечення аудиту основних засобів. На їх погляд

воно охоплює всю інформацію, що стосується основних засобів, враховуючи і ту, яка виходить за межі бухгалтерського обліку і фінансової звітності (оперативний облік, оперативна звітність про використання основних засобів, аналіз, пояснення персоналу).

Під методичним забезпеченням Шухман М.Є.[2] розуміє «сукупність методичних інструкцій, які є керівництвом до дії і забезпечення правильних професійних підходів у роботі аудитора». Автор погоджується з трактуванням сутності методичного забезпечення аудиту, яке запропонувала Кононова І. В.: "сукупність методик розроблених аудиторами (аудиторськими організаціями) самостійно, або запозичених у практичному середовищі, для практичного виконання аудиторських процедур" [3].

Заслугує на увагу визначення інформаційно-методичного забезпечення аудиту запропоноване Федорець М.С.[4]. Врахування визначених вище підходів дозволяє зазначити, що інформаційно-методичне забезпечення аудиту основних засобів являє собою систему взаємопов'язаних методів аудиту, полягає у накопиченні інформації, реалізації процедур аудиту з метою встановлення контрольованих параметрів об'єктів аудиту та вибір методів проведення аудиторського процесу.

Аналіз різноманітних трактувань сутності терміну «метод аудиту», а також досвід провідних аудиторських організацій у цій сфері [5,6], дозволив автору узагальнити поняття методу аудиту основних засобів, як сукупність конкретних дій, способів, прийомів, інструментів тощо, які застосовуються аудитором при виконанні тих або інших заходів при аудиті основних засобів для досягнення мети його проведення .

На основі проведеного дослідження автором уточнено підхід до формування інформаційно-методичного забезпечення аудиту основних засобів, в основу якого покладено модель методики, яка побудована шляхом структуризації методів та прийомів перевірки за основними етапами аудиту, в результаті чого реалізація запропонованої моделі дасть змогу систематизувати аудит основних

засобів на рівні підприємства та підвищити його ефективність (рис 1).

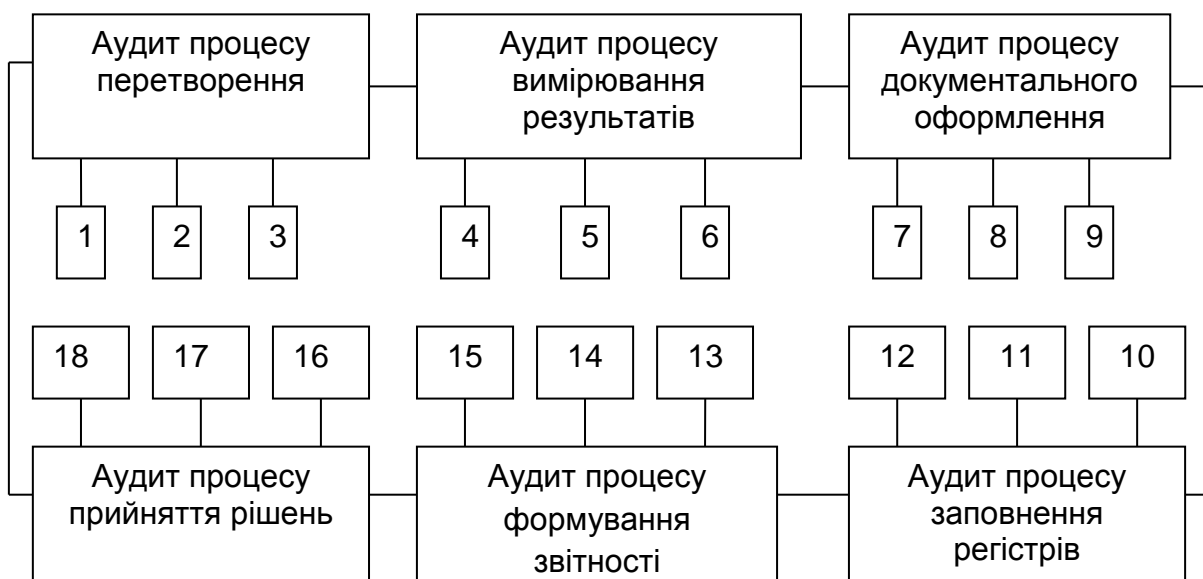

Рис. 1. Модель методики аудиту ведення бухгалтерського обліку основних засобів

У запропонованій моделі аудит облікового процесу розділено на 6 основних етапів аудиту, для яких характерні особливі методи і прийоми перевірки: аудит процесу перетворення; аудит процесу вимірювання результатів; аудит процесу документального оформлення; аудит процесу заповнення реєстрів; аудит процесу формування звітності; аудит процесу прийняття рішень. На кожному з цих етапів є як початковий і наступний, так і оперативний аудит, що в сукупності формують 18 секторів аудиту з притаманними їм задачами та об'єктами.

Отже, у відображенні моделі, що ув'язує види аудиту за ознакою часу здійснення його функцій із етапами облікового циклу на підприємстві, в результаті чого утворюються так звані «сектори аудиту» з притаманними їм специфічними прийомами, спрямованими на реалізацію основних завдань, окреслених перед системою аудиту суб'єкта господарювання.

На основі розробленої моделі аудиту ведення бухгалтерського обліку основних засобів побудована матриця процедур аудиту

облікових процесів з основними засобами (табл. 1).

Таблиця 1

Матриця процедур аудиту облікових процесів з основними засобами

Обліковий процес	Вид аудиту		
	Попередній	Оперативний	Наступний
1	2	3	4
Перетворення	<u>Сектор аудиту №1.</u> Перевірка економічної доцільності та законності здійснення операцій з основними засобами	<u>Сектор аудиту №2.</u> Перевірка дотримання встановлених вимог, термінів та порядку здійснення операцій із основними засобами	<u>Сектор аудиту №3.</u> Перевірка правильності віднесення до основних засобів
Вимірювання результатів	<u>Сектор аудиту №4.</u> Перевірка наявності на підприємстві технічного, організаційного та методичного забезпечення для правильного і своєчасного оприбуткування оцінки основних засобів	<u>Сектор аудиту №5.</u> Перевірка об'єктивності та своєчасності здійснення оцінки основних засобів	<u>Сектор аудиту №6.</u> Перевірка правильності та повноти оприбуткування і списання основних засобів
Документальне оформлення	<u>Сектор аудиту №7.</u> Перевірка наявності уніфікованих або затверджених підприємством форм документів з надходження і списання ОЗ	<u>Сектор аудиту №8.</u> Перевірка своєчасності та правильності оформлення документів по ділянці обліку основних засобів	<u>Сектор аудиту №9.</u> Перевірка повноти, відповідності даних та правильності розрахунків сум у документах з обліку основних засобів
Заповнення облікових регістрів	<u>Сектор аудиту №10.</u> Перевірка наявності регістрів аналітичного обліку основних засобів на підприємстві	<u>Сектор аудиту №11.</u> Перевірка правильності використовуваних кореспонденції рахунків та своєчасності здійснення записів в облікових регістрах	<u>Сектор аудиту №12.</u> Інвентаризація основних засобів та звіряння даних за обліковими регістрами

1	2	3	4
Формування звітності	<u>Сектор аудиту №13.</u> Перевірка наявності звітних та вивірених методик із їх заповнення на підприємстві	<u>Сектор аудиту №14.</u> Перевірка правильності нарахування амортизації основних засобів	<u>Сектор аудиту №15.</u> зіставлення та аналіз даних звітності із запланованими показниками і виявлення причин відхилень
Прийняття рішень	<u>Сектор аудиту №16.</u> Перевірка наявності на підприємстві технічного, інформаційного організаційного, методичного та інших видів забезпечень прийняття рішень	<u>Сектор аудиту №17.</u> Перевірка своєчасності виконання рішень прийнятих у сфері управління основними засобами	<u>Сектор аудиту №18.</u> Перевірка досягнення тактичних і стратегічних цілей

Як видно з табл. 1. при перевірці основних засобів окремим пунктом з'ясовують правильність і точність розрахунку амортизації (сектор аудиту №14), а також чи за цільовим призначенням її використовують, який метод нарахування амортизації застосовує підприємство, чи він ефективний.

Таким чином, чітка й планомірна реалізація запропонованої матриці процедур аудиту основних засобів дасть змогу систематизувати аудит та підвищити його ефективність.

Підсумовуючи викладене, необхідно відзначити, що основні засоби відіграють важливу роль у фінансово-господарській діяльності підприємства. Саме вони є основою діяльності будь-якого підприємства. Тому в даному дослідженні висвітлено основні підходи до вдосконалення інформаційно-методичного забезпечення аудиту основних засобів, які посприяють підвищенню якості аудиторського процесу.

Література: 1. Кулаковська Л. П. Організація і методика аудиту: навч. посібник./ Л.П. Кулаковська, Ю.В.Піча. – К. : Каравела, 2010 . – 568 с. 2. Шухман М.Є. Основи аудиту: навчальний посібник /

М.Є. Шухман, Г. А. Юдіна, М. Н. Черних. – М.: КНОРУС, 2007. – 126 с.

3. Кононова І. В. Особливості обліку та аудиту основних засобів згідно з міжнародними стандартами / І. В Кононова, А. О. Бакум // Міжнародні економічні відносини та світове господарство. –2016. –№6 – С. – 19-22

4. Федорець М.С. Організація процесу внутрішнього аудиту на підприємстві / М.С. Федорець, В.С.Терещенко // Міжнародний збірник наукових праць. – 2014 – №1. – С. 28-32.

5. Бразілій М. Н. Організація і методика аудиту основних засобів та шляхи його вдосконалення / М. Н. Бразілій, М. М. Тимошенко// Економіка та держава. – 2011. - №24. – С. 104-109.

6. Верига Ю.А. Проведення внутрішнього аудиту на підприємстві: процесний аспект / Ю.А. Верига, В.Ю. Захарченко, Є.А. Карпенко // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки, 2014. – №20. – С. 186-193.

Виконала

Студентка 2 курсу магістратури 5 групи
факультету консалтингу та
міжнародного бізнесу ХНЕУ ім.С.Кузнеця

Піскун О.О.

Наук.керівник
к.е.н, доцент

Воїнова Т.С.

Зав.кафедри контролю та аудиту
д.е.н, професор

Дікань Л.В